

LSO Andelslag som ägare

Ägarstrategi

År 2001 fattade LSO Andelslag beslut om betydande strategiska riktlinjer. Syftet med strategin var att radikalt befästa andelslagets finansiella ställning före utgången av år 2007. Samtidigt var målet att säkerställa andelslagets förmåga att utöva stark ägarpolitik även i fortsättningen.

En av de viktigaste förutsättningarna för genomförandet av strategin var en snabb beslutsprocess. Till följd av 1990-talets ekonomiska kris hade andelslaget en dålig image. Den tunga strukturovandlingen fortsatte och utflödet av andelskapital var större än inflödet av nytt andelskapital.

Ändamålet med den valda strategin var att öka andelskapitalet till en riskmässigt betydligt fördelaktigare nivå. Vi uppnådde ett tillräckligt stort andelskapital redan två år före den tilltänkta tidpunkten. Till detta bidrog framför allt HK Ruokatalos förbättrade vinstkapacitet. Dividendintäkterna från HK Ruokatalo har gjort det möjligt att betala en bra ränta på andelskapitalet till medlemmarna.

Den rationella strategin gjorde det möjligt att för tre år sedan starta ett femårigt program för att utesluta passiva medlemmar. Avkastningen på andelskapitalet kanaliseras därigenom effektivare till de aktiva produ-

centerna. Programmet genomförs inom ramen för internfinansieringen utan att soliditeten äventyras. Detta därför att ägarna vid behov skall ha möjlighet att investera kapital i dotterföretagets utveckling.

I nuläget kan vi konstatera att samtliga ekonomiska mål som då formulerades för andelslaget har uppnåtts eller överträffats. För den skull är det inte sagt att framtiden saknar utmaningar, allmänna eller ekonomiska, men den nuvarande basen är en bra plattform för den fortsatta utvecklingen.

LSO Andelslags styrelse har tagit itu med en uppdatering av strategin. Den uppdaterade strategin kommer att behandlas i förvaltningsorganen under år 2008. Andelslaget har sedan sin tillkomst år 1913 varit en framstående aktör inom den finska köttförädlingssektorn. Under de senaste tio åren har andelslaget breddat denna roll till att omfatta hela Östersjöområdet. Det aktuella strategiarbetet tar sikte på att andelslaget skall förbli en stark ägare på lång sikt.

Omstruktureringsarna på köttmarknaden 2007 – kris för medlemsgårdarna

Händelserna på den globala köttmarknaden kändes starkt av även i Finland. Inom EU-området rådde ett utbuds-

Markku Aalto, styrelseordförande

”Det är nödvändigt att kostnadsökningarna för spannmål, men också för andra produktionsresurser, snabbt kan slås ut på konsumentpriserna. Det är uppenbart att husdjursproduktionen, särskilt på svin- och fjäderfägårdar, inte kan fortsätta utan tillräckliga höjningar av konsumentpriserna.”

överskott särskilt i fråga om svinkött. Samtidigt belastades lönsamheten i exporten till utomeuropeiska marknader av dollarns svaghet gentemot euron. Under de här omständigheterna innebar de kraftigt stigande spannmålspriserna en mycket svår lön-

samhetskris för gårdar som föder upp enmagade djur.

Prishöjningen på spannmål är i och för sig positivt, så länge den spannmålsanvändande produktionen kan slå ut höjningen på sina egna priser. Mjölkgårdarnas situation har underlättats avsevärt av den stigande efterfrågan på livsmedel i de asiatiska ekonomierna. EU:s lager av skummjölkspulver har därför tömts och priset mer än fördubblats. På köttmarknaden har ännu ingen motsvarande prisjustering ägt rum, som skulle möjliggöra fortsatt produktion.

Det är därför nödvändigt att kostnadsökningarna för spannmål, men också för andra produktionsresurser, snabbt kan slås ut på konsument-

priserna. Det är uppenbart att husdjursproduktionen, särskilt på svin- och fjäderfågårdar, inte kan fortsätta utan tillräckliga höjningar av konsumentpriserna.

Den parallella omstruktureringen av husdjursstöden och stödbeloppen i AB-området jämfört med C-området förorsakar en ohållbar snedvridning av konkurrensituationen både på gårds- och företagsnivå.

Framtidsutsikter

LSO Andelslag har för egen del förberett åtgärder i syfte att förhindra att skillnaderna mellan stödnivåerna i stödområde AB resp. stödområde C ökar från 2007 års nivå. Om vårt politiska system inte är

”Mot bakgrund av den turbulenta affärsmiljön och den hårdnande konkurrensen ser jag LSO Andelslag som det bästa verktyget för att garantera de inhemska kreatursgårdarna fortsatt inflytande inom köttindustrin”

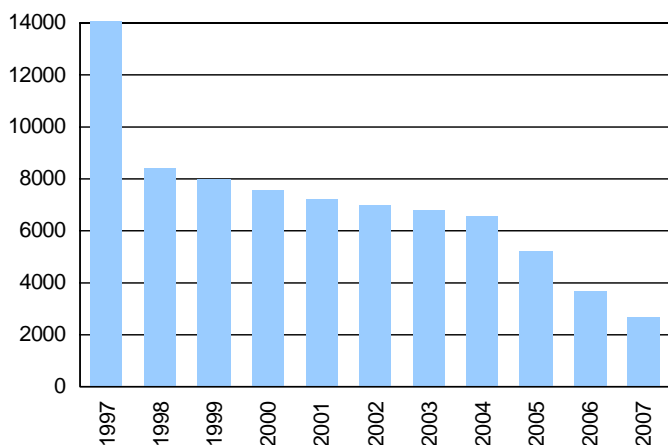
kapabelt att sköta stödfrågan på ett sätt som medger kreatursdrift även inom stödområdet AB, är det ändå min tro att EU:s och Finlands konkurrenslagstiftning inte tillåter att produktionen stryps genom administrativa åtgärder.

De ovannämnda hindren förefaller oöverstigliga när det

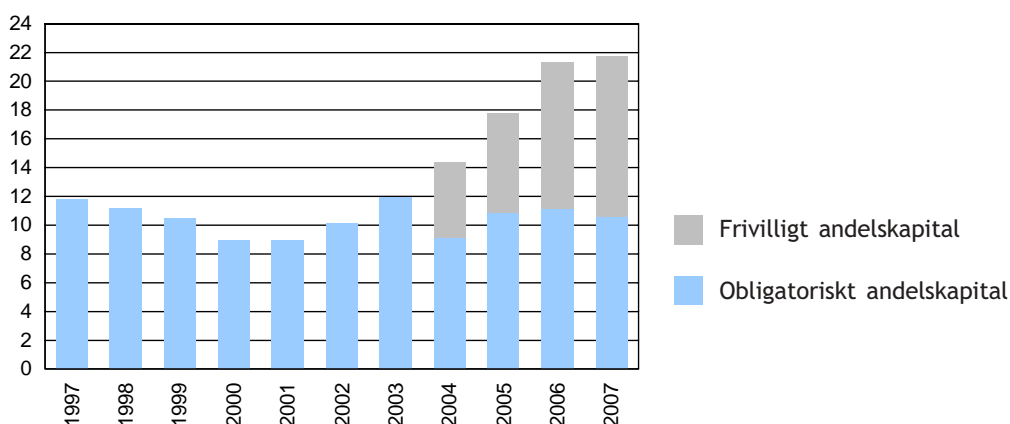
gäller fortsatt produktion. Jag har en stark förtröstan om att detta är en övergångsfas och att de behövliga höjningarna av konsumentpriserna kan göras. Mot bakgrund av den turbulenta affärsmiljön och den hårdnande konkurrensen ser jag LSO Andelslag som det bästa verktyget för att garantera de inhemska kreatursgårdarna fortsatt inflytande inom köttindustrin i form av ägarstyrning.

Markku Aalto
Styrelseordförande

Medlemsantal 1997–2007

Andelskapital 1997–2007 (milj. euro)

Verkställande direktören har ordet

Matti Perkonoja, VD för LSO Andelslag

”Innevarande år är mycket svårförutsägbart. De rådande marknadsvillkoren innebär en ständig oro för lönsamheten genom hela produktionskedjan.”

Stigande kostnadstryck

Det gångna året var ytterst ansträngande för LSO Andelslag, dess producentmedlemmar och industrikoncernen HKScan. Den största utmaningen förorsakades av höstens dramatiska prishöjningar på foderråvaror, vilket riskerade lönsamheten genom hela produktionskedjan.

Denna högre kostnadsnivå förblir sannolikt bestående. Kostnadsstegringen betalas i första hand av handeln och i sista hand av slutanvändarna av våra produkter. Utan dessa nödvändiga prishöjningar kan vi inte bevara lönsamheten.

Omstrukturering och expansion

Omstruktureringen av HK Ruokatalo som svarar för HKScans verksamhet i Finland var en resurskrävande process, såväl personellt som materiellt. Omstruktureringen av produktionen är i historiskt perspektiv en enorm procedur.

Förvärvet av Scan AB i Sverige krävde stora satsningar. Bolagets verksamhet har utvecklats planerligt, och genom Scan AB med dotterföretag har LSO-koncernen en stark aktör på den svenska marknaden.

Samgåendet på den svenska marknaden var den första storskaliga utlandsetableringen för LSO. Med de vanligaste nyckeltalen (omsättning, volym, anställda) som måttstock är LSO vid sidan av Metsäliitto Finlands största och mest internationellt etablerade andelslag. Av koncernens omsättning uppkommer 70 procent utanför Finland.

Inom vår industrisektor är HK Ruokatalo en betydande aktör inom den finska köttförädlingen. Genom HK Ruokatalo distribuerades 86,5 miljoner kilo (80,2 milj. kg) inhemskt svinkött, 24,0 miljoner kilo (19,0 milj. kg) nötkött och 47,6 miljoner kilo (43,5 milj. kg) fjäderfäkött, sammanlagt 158,1 miljoner kilo (142,7 milj. kg).

Sitt ägarinflytande i HKScan Abp har LSO utövat enligt de principer som är fastställda i strategin. Vid förvärvet av Scan AB hade LSO en viktig roll när det gällde att fullfölja affären. Swedish Meats inträde som ägare i HKScan samt det inbördes aktiebytet mellan LSO och Swedish Meats bereder väg för en ägarpolitik som gagnar bägge parter.

Medlemmarnas andelslag

Under det senaste året har de finländska köttproducenterna kämpat med stigande kost-

nader och låga avräkningspriser samt osäkra EU-stöd. Det sägs att jordbruket genomgår en strukturomvandling. Det är inte första gången.

Vid ingången av 1989 då det andelsägda slakteriet Satahämeen Osuusteurastamo fusionerades med LSO Andelslag uppgick antalet producentmedlemmar till sammanlagt 24 000. För närvarande har LSO något under 2 700 medlemmar.

Siffrorna visar framför allt hur omvälvande strukturomvandlingen i jordbrukssektorn varit. Samtidigt är de också ett bevis för att LSO Andelslag allt tydligare har blivit en organisation för de aktiva producenterna, ett konkret verktyg för framtidsorienterade köttproducenter i stället för en mer allmänt inriktad intresseorganisation.

Företagsmässigt går det bra för LSO Andelslag. Ekonomin är stabil och kapitalförsörjningen i skick. LSO har under flera år i rad förmått betala en konkurrenskraftig ränta på andelskapitalet. Andelslaget har blivit aktivare också i andra avseenden och gått in för en mer synlig roll. Det faller sig naturligt för en inflytelserik institution som är en stark ägare i HKScan.

För den skull får vi ändå inte förbise det faktum att många av våra medlemmar är hårt pressade, både ekonomiskt och mänskligt sett. För att bevara lönsamheten inom köttproduktionen har producenterna varit tvungna att ständigt bli effektivare, och de dramatiskt ökade produktionskostnaderna hösten 2007 drev

med en gång lönsamhetssituationen till sin spets. Den upplevda krisen har varit allvarlig. Det är en klen tröst för den enskilde producenten att situationen är likartad inom hela EU-området.

Ett år av utmaningar

Kostnadsökningarna på foder- sidan har kunnat slås ut på de inhemska försäljningspriserna sedan början av januari 2008, men de första månaderna har alltså varit ovissa.

Det finns olika bedömningar om en eventuell återhämtning i konjunkturerna på marknaden för svinkött. Den danska köttindustrin har uttalat förväntningar om att trenden eventuellt skulle vända senare i vår, men kommer detta också att märkas i producentlikviderna?

Hur fortsättningen blir visar sig efter hand som det blir klart hur spannmålsskörden utfaller på olika håll i världen.

Svårigheterna år 2007 berodde till stor del på den exceptionellt dåliga skörden i Australien.

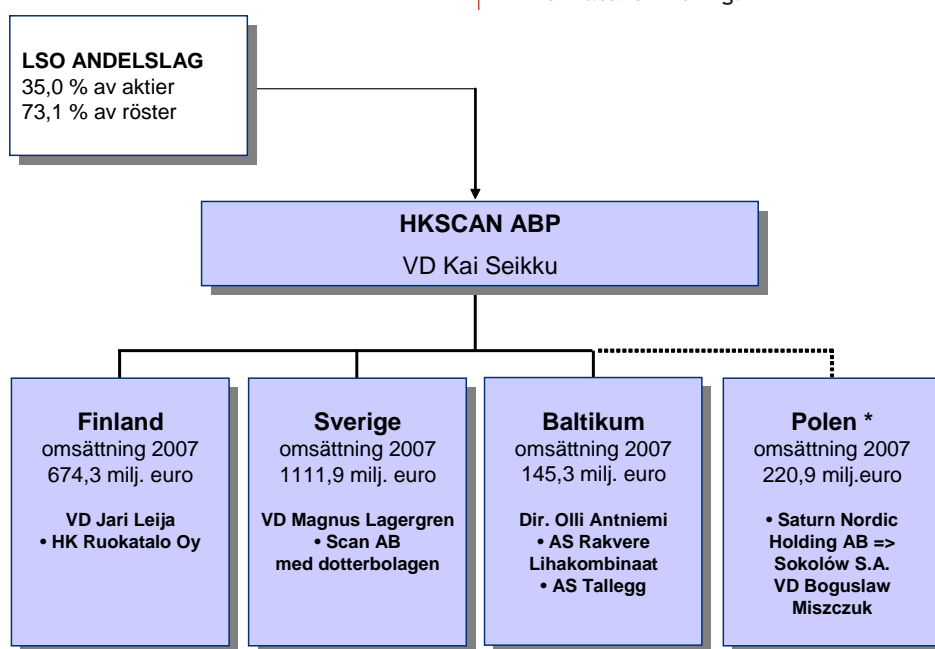
Utbudet av svinkött minskar marginellt, men finns fortfarande i rikliga mängder på marknaden samtidigt som lagren i EU-området är välfyllda.

Innevarande år är alltså mycket svåröversäglbart. De rådande marknadsvillkoren innebär en ständig oro för lönsamheten genom hela produktionskedjan. Enligt sitt uttalande syftar arbetet LSO Andelslag för att stödja medlemmarnas köttproduktion och trygga verksamhetens kontinuitet. Vi bygger framtiden på ömsesidigt förtroende och ansvar utifrån ett inhemskt perspektiv.

Matti Perkonoja

År 2007 i korthet

- De svenska köttproducenterna kom genom sin ekonomiska förening Swedish Meats med som delägare i HKScan, Nordeuropas ledande aktör inom köttindustrin.
- Medlemmarna i LSO fick för sjätte året i rad en konkurrenskraftig ränta om 10 procent på sitt andelskapital.
- På medlemskårens initiativ har LSO Andelslag valt att gå in för en mer aktiv och synlig roll.
- Produktionskostnaderna för kött steg brant hösten 2007 och försvagade producenternas lönsamhet kännbart.
- Köttförädlingsledet i Finland intog en positiv hållning till möjligheten att av kostnadsskäl använda även genmodifierad soja i kreatursfoder. Debatten om gm-material ebbade ut under hösten och i stället aktualiserades frågor om köttproduktionens etik.
- Finland och EU-kommissionen kom överens om en förlängning av 141-stödet med en gradvis nedtrappning fram till år 2013. Stödet räcker inte för att trygga den inhemska köttproduktionen och det behövs därför en höjning av konsumentpriserna på kött. Att landet dessutom är indelat i två olika stödområden snedvrider marknaden. Det behövs snabba insatser för att rätta till stödpolitiken i en mer rättvis riktning.

*) Saturn Nordic Holding AB ägs på 50/50 basis av HKScan och Danish Crown. Saturn äger Sokolows hela aktiestocken. Hälften dvs. 220,9 milj. euro av omsättningen konsoliderades till HKScan år 2007.

Styrelsens verksamhetsberättelse

1.1–31.12.2007 / 95 verksamhetsår

Ledning och styrelse

Den 27 november 2007 utsåg förvaltningsrådet HKScan Abp:s ekonomidirektör och vd:s ställföreträdare Matti Perkonoja till verkställande direktör för LSO. Perkonoja sköter befattningen vid sidan av sin ordinarie post. Kai Seikku som tidigare varit ledare för andelslaget blir på heltid verkställande direktör för HKScan Abp. Omställningen beror på att HKScans tillväxt och internationella expansion ställer allt större krav på verkställande direktörens tidsanvändning. Det rådande läget på köttmarknaden medför att också andelslagets angelägenheter kräver allt mer tid och resurser.

Mångåriga styrelseledamoten, lantbruksrådet Marcus H. Borgström lämnade styrelsearbetet på grund av stadgarnas åldersparagraf. Förvaltningsrådet utsåg EM Niels Borup från Lapträsk till ny ledamot av styrelsen från ingången av 2008.

Uteslutning på grund av utestående obligatoriska insatser

Våren 2005 fattade styrelsen beslut om en snabbare indrivning av utestående andelskapital i syfte att balansera kapitalstrukturen. Denna förtida indrivning tillämpas på de aktiva medlemmar som ännu inte betalat in hela sin obligatoriska insats.

Betalningen debiteras årligen. Sedan en del av de aktiva medlemmarna låtit bli att betala summan för år 2005 förordade styrelsen att dessa medlemmar utesluts ur andelslaget. Förvaltningsrådet gav sitt bifall till förslaget 13.4.2007.

Uteslutning av en del passiva medlemmar

Den 26 juni 2007 godkände förvaltningsrådet styrelsens förslag om att utesluta en del av andelslagets passiva medlemmar. Uteslutning kan ske på grund av (1) att medlemmen inte utövar aktivt medlemskap, (2) att medlemmen har inbetalat under 5000 euro i andelskapital samt (3) att medlemmen inte veterligen blivit aktivare inom köttproduktionen.

Uteslutningen av passiva medlemmar sedan år 2005 sammanhänger med styrelsens ståndpunkt om att de aktiva medlemmarna i fortsättningen skall ha större inflytande över verksamheten.

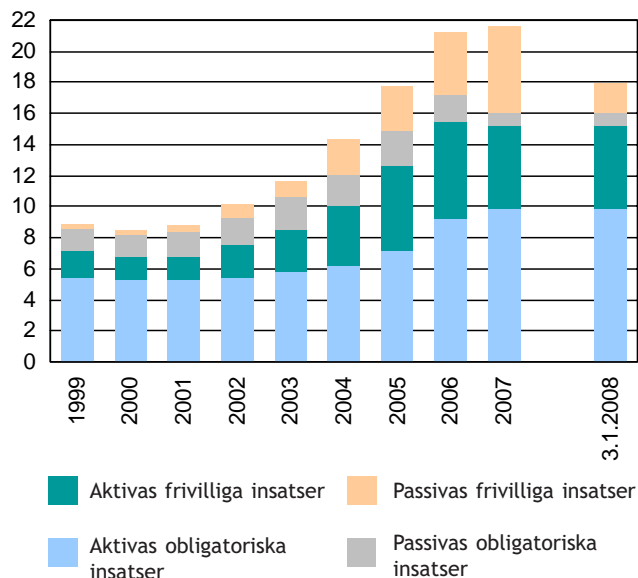
Samgåendet med Swedish Meats fullföljt

I enlighet med ett avtal av den 9 november 2006 förvärvade HKScan (dåvarande HK Ruokatalo Group Oy) Sveriges största företag inom köttindustrin, Swedish Meats. Swedish Meats bolagiserade sin rörelse till Scan AB, vars aktiestock HKScan Abp förvärvade den 29 januari 2007. Scan AB blev ett helägt dotterföretag till HKScan.

Styrelsen och förvaltningsrådet i LSO Andelslag fann det angeläget att andelslaget vid behov medverkar till samgåendet med Swedish Meats, så att det nya bolaget får en stark ägarbas och att de största ägarnas intressen kan tillvaratas på ett optimalt sätt.

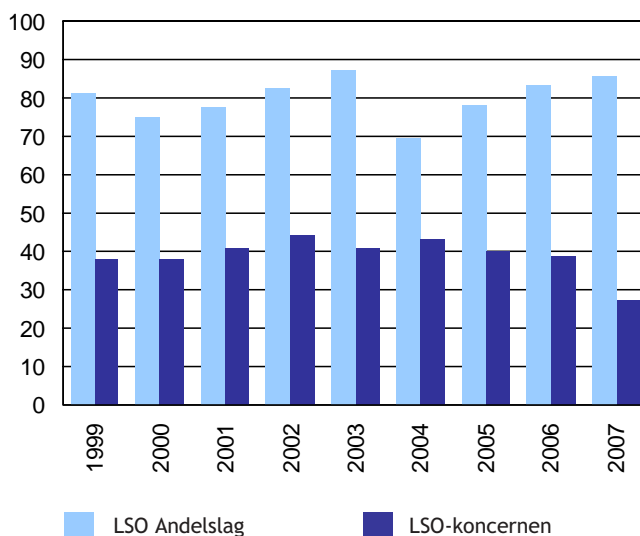
Andelslaget medverkade genom ett aktiebyte som avtalades med Swedish Meats den 13 december 2006. Aktiebytet genomfördes den 27 augusti 2007 genom att

Andelskapital 1999–2007 vid utgången av året, miljoner euro

På grund av den praxis som tillämpas vid återbetalning av insats inkluderar siffrorna på bokslutsdagen de insatser som skall återbetalas för ifrågavarande räkenskapsår. För jämförelsens skull har diagrammet kompletterats med situationen per 3.1.2008 efter återbetalningarna för år 2007.

Soliditet (%) 1999–2007

Styrelsens verksamhetsberättelse...

Swedish Meats överlät 665 000 st A-aktier i HKScan (å 1 röst) i utbyte mot ett lika stort antal K-aktier (å 20 röster) i HKScan. Vid den emission som hänförde sig till förvärvet bevarade LSO Andelslag sitt innehav i HKScan på 34,5 procent av aktiestocken. Som ett resultat av aktiebytet mellan LSO Andelslag och Swedish Meats utspäddes andelslagets röstetal till 73,0 procent av det totala antalet röster.

Ekonomiskt resultat

Andelslaget överlät sin egentliga affärsverksamhet till nuvarande HKScan-koncernen i början av år 1997 och andelslaget har inte sedan dess haft någon omsättning, utan inkomsterna har utgjorts av utdelning och hyror från HKScan och ett antal andra.

En omständighet som bidrog till intäkterna år 2007 var att LSO Andelslag och HKScan Abp i februari avyttrade sin fastighet på Rahola industriområde i Tammerfors. I affären ingick HK Ruokatalos köttfärdningsfabrik och terminal samt en mindre kontorsbyggnad med tillhörande markområden. Tomtens areal är ca 34 000 kvadratmeter. HK Ruokatalo Oy hyr fastigheten för sin verksamhet till mars 2008. Affären hade ingen nämnvärd resultat-effekt.

De övriga rörelseintäkterna uppgick till 10,7 milj. euro, varav 10,1 milj. euro utgjordes av vinst från aktiebytet med Swedish Meats. Jämförelse-årets motsvarande belopp var 5,0 milj. euro, varav 4,3 milj. euro kom från avyttringen av Åbofastigheten. Rörelsevinsten var 9,7 milj. euro (4,4 milj. euro). Resultatet före skatt var 13,2 milj. euro (7,8 milj. euro).

Efter överlåtelsen av rörelsen i början av 1997 har andelslaget inte haft vare sig personal eller löneutgifter.

År 2007 omsatte HKScan-koncernen 2 107,3 milj. euro (934,3 milj. euro 2006). Koncernens redovisade rörelsevinst var 55,3 milj. euro (40,4 milj. euro). Den jämförbara operativa rörelsevinsten 65,2 milj. euro (41,8 milj. euro). Resultatet före skatt var 36,3 milj. euro (33,6 milj. euro). Vid utgången av året hade koncernen sammanlagt 7 333 anställda i Finland, Sverige och Baltikum mot 4 165 året innan. Av koncernens personal var 30,5 procent baserad i Finland (56,0 % år 2006).

HKScan-koncernens soliditet var i slutet av året 29,3 procent mot 43,7 procent året innan.

Innehavet i HKScan

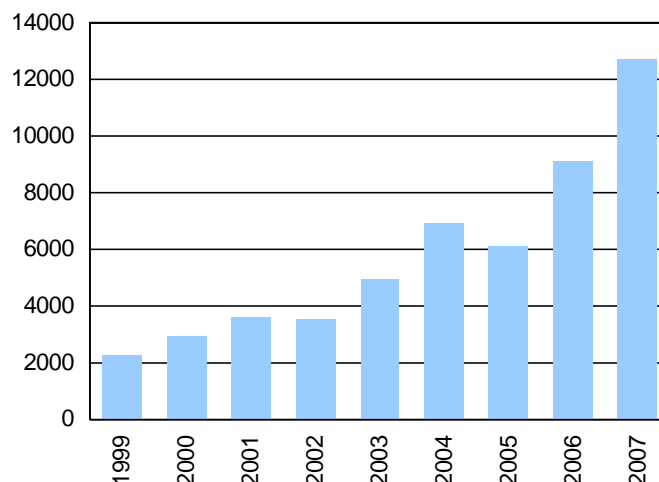
I april 2007 bytte industriföretaget HK Ruokatalo Group Oyj namn till HKScan Abp. LSO Andelslag är HKScan Abp:s moderenhet. Andelslaget och HKScan Abp med koncernenheter utgör tillsammans LSO-koncernen. Andelslagets innehav i HKScan utgjorde vid utgången av räkenskapsperioden 34,9 procent av aktiekapitalet och 73,1 procent av röstetalet. LSO Andelslag är därmed den största enskilda ägaren i HKScan. Vid räkenskapsårets slut var aktieinnehavets marknadsvärde 192,4 milj. euro (192,9 milj. euro).

Risker och osäkerhetsfaktorer

LSO Andelslags tillgångar är till övervägande del bundna i HKScan Abp:s aktiestock och fabriksfastigheter, och inkomsterna utgörs främst av utdelning från bolaget. LSO:s ekonomiska utveckling är därför starkt beroende av HKScans kommersiella framgång.

Andelslagets risker hänförs sig främst till ägandet. Affärs-

Andelens beskattningsvärde 1999–2007, euro

riskerna bärs av HKScan-koncernen, och kan därifrån indirekt komma att påverka även andelslaget. Sådana risker på kort sikt hänför sig bl.a. till prisutvecklingen för råvaror på alla marknadsområden, den pågående flyttningen av produktionen i Finland och Sverige, ökningen av den logistiska leveranssäkerheten i Finland samt resultatet av effektiviseringsprogrammet i Sverige. Risken för eventuella djursjukdomar måste också beaktas.

Miljöfrågor

I miljöfrågor baserar sig LSO Andelslags inflytande på dess ställning som största aktieägare i HKScan Abp. Andelslaget förutsätter att HKScan och dess rörelsedrivande enheter i olika länder bedriver sin produktion på ett sätt som medför minsta möjliga miljöbelastning och att miljöledningen är organiserad på behörigt sätt.

Styrelsens gällande bemyndiganden

Den 17 april 2007 bemyndigade fullmäktige styrelsen att besluta om utgivande av frivilliga andelar. Frivilliga andelar kan utges högst så många

att de motsvarande insatserna utgör högst 25 procent av andelslagets inbetalda obligatoriska medlemsinsatser. Bemyndigandet gäller till 17.4.2012.

Fullmäktige bemyndigade samtidigt styrelsen att fatta beslut om att minska antalet frivilliga andelar mot återbetalning av insatsen. Bemyndigandet gäller till 17.4.2008.

Dessutom har styrelsen fullmäktiges bemyndigande att årligen fastställa anslutningsavgiften. Bemyndigandet gäller till 17.4.2012.

Styrelsens förslag till disposition av överskottet

Styrelsen föreslår att överskottet för år 2007 på 13 169 691,98 euro överförs till fritt eget kapital. Styrelsen föreslår vidare att en ränta på 10,0 procent betalas på andelskapitalet.

Vanda den 11 mars 2008

LSO Andelslag
Styrelsen

Resultaträkning

1.1–31.12

1000 euro

	2007	2006
Omsättning	-	-
Övriga rörelseintäkter	10 704,5	5 023,3
Personalkostnader	-186,7	5,7
Avskrivningar och nedskrivningar	-3,2	-3,2
Övriga rörelsekostnader	-863,4	-606,1
Rörelsevinst	9 651,2	4 419,7
Finansiella intäkter	3 801,7	3 643,3
Finansiella kostnader	-278,4	-287,9
Överskott före extraordinära poster	13 174,5	7 775,1
Extraordinära poster	-	-
Överskott efter extraordinära poster	13 174,5	7 775,1
Bokslutsdispositioner	0,4	0,4
Inkomstskatt	-5,2	-1 187,9
Räkenskapsperiodens överskott	13 169,7	6 587,6

Balansräkning

31.12

1000 euro

	2007	2006
AKTIVA		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar	42,6	44,9
Materiella tillgångar	3 097,7	3 868,5
Placeringar	61 621,9	44 980,8
Summa bestående aktiva	64 762,3	48 894,3
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar	420,4	434,3
Kortfristiga fordringar	697,6	547,9
Kassa och bank	1 805,4	5 794,9
Summa rörliga aktiva	2 923,4	6 777,1
SUMMA AKTIVA	67 685,7	55 671,3
PASSIVA		
Eget kapital		
Andelskapital	21 675,5	21 283,2
Övriga fonder	23 158,5	18 466,8
Räkenskapsperiodens överskott	13 169,7	6 587,6
Summa eget kapital	58 003,7	46 337,6
Akkumulerade bokslutsdispositioner	4,7	5,2
Avsättningar	1 617,1	1 670,5
Främmande kapital		
Långfristigt räntebärande främmande kapital	5 855,1	4 735,6
Kortfristigt räntebärande främmande kapital	1 880,4	1 880,4
Kortfristigt icke-räntebärande främmande kapital	324,5	1 042,1
Summa främmande kapital	8 060,1	7 658,1
SUMMA PASSIVA	67 685,7	55 671,3

Finansieringsanalys

1000 euro

	2007	2006
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	9 651,2	4 419,7
Avskrivningar	3,2	3,2
Justeringar av rörelsevinsten	0	0
Vinst på sålda anläggningstillgångar	-10 030,5	-4 283,8
Förändring av avsättning till pensionsreserv	163,8	21,7
Utbetalda pensioner	-217,1	-217,1
Förändring av rörelsekapitalet	-867,3	1 186,4
Räntor	-170,2	-113,0
Utdelning på aktier	3 693,5	3 468,4
Skatter	8,6	-1 137,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 235,2	3 348,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Förvärv av aktier	-17 859,2	-7 049,8
Avyttring av aktier	11 325,0	4,4
Avyttring av övriga anläggningstillgångar	693,5	4 538,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 840,7	-2 506,7
Kassaflöde före finansiering	-3 605,5	841,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Amortering av långfristiga lån	-1 880,4	-1 880,4
Långfristiga skulder, ökning	3 000,0	
Betalda räntor på andelskapitalet	-1 895,8	-1 558,8
Ökning av andelskapitalet	392,3	3 454,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-384,0	15,2
Förändring av likvida medel	-3 989,5	856,9
Likvida medel 1.1	5 794,9	4 938,0
Likvida medel 31.12	1 805,4	5 794,9

Nyckeltal

	2007	2006	2005	2004	2003
Andelskapital, 1000 euro	21.676	21.283	17.829	14.366	11.886
- varav obligatoriskt, 1000 euro	10.622	11.093	10.862	9.141	-
Ränta på andelskapitalet, %	10,0*)	10,0	10,0	10,0	10,0
Antal andelar, 31.12	9.620	10.566	10.712	12.270	11.779
Medlemsantal, 31.12	2.685	3.654	5.205	6.578	6.775

*) Styrelsens förslag

Andelslagets förvaltning

Fullmäktige

Vid utgången av 2007 hade LSO Andelslag 2 685 medlemmar. Under året antogs 88 medlemmar och avgick 1 057 medlemmar. Fullmäktige samlades till ordinarie stämma den 17 april 2007 i Tammerfors och extra stämma den 28 november 2007 i Sjundeå.

Mandatperioden för de fullmäktigemedlemmar som valdes i juni 2004 sträcker sig till juni 2009. Till fullmäktige hör följande 50 medlemmar.

Södra Tavastland 11

Arja Heino, Kari Kivinen, Matti Kojonsaari, Eero Kolila, Jukka Mäkelä, Matti Näsi, Matti Palvaila, Merja Pirttilä, Ari Seppälä, Antti Suokas och Carola Vanhanen

Birkaland 7

Markku Ala-Orvola, Timo Kangaspuu, Ilmo Karppelin, Veikko Salmesvuori, Tapani Tienari, Minna Toivettula-Anttila och Timo Vähä-Eskeli. Ilmo Karppelin som avgick på grund av generationsskifte efterträddes av Arto Koskimäki fr.o.m. 21.12.2006. Efter Koskimäkis avgång kallades Tarja-Riitta Koskinen som efterträdare fr.o.m. 17.4.2007.

Österbotten 1

Risto Korhola

Satakunda 11

Heikki Asmala, Pertti Koskiranen, Jyri Lehtinen, Seija

Levonoja, Isto Seppä, Simo Takku, Olli Taura, Sanna Vainio, Antti Ylilampi och Yrjö Ylilampi. Mari Korkeaoja-Nurmo som inträdde i förvaltningsrådet 1.1.2006 efterträddes i fullmäktige av Tuula Viljanmaa. Simo Takku efterträddes av Jouni Marttila fr.o.m. 2.10.2007.

Nyland 5

Juha Kesäläinen, Mauri Kyöstitä, Heikki Lehtonen, Jukka Tuiskula och Mika Tuiskunen.

Egentliga Finland 13

Esa Aula, Antti Eklund, Jaakko Eskonen, Miia Keskitalo, Kristiina Kymäläinen, Helmi Mik-

kola, Matti Murto, Matti Mäkitalo, Marko Onnela, Tapio Pelto, Mika Raukunen, Esa Virtanen och Tapani Vuorisalmi. Matti Murto som blivit invald i förvaltningsrådet efterträddes i fullmäktige av Juha Wikström fr.o.m. 27.6.2006. Miia Keskitalo som inträdde i förvaltningsrådet 1.1.2007 efterträddes i fullmäktige av Juha Penkkala.

Nyland 1

Guy Broman

Åboland 1

Raoul Bergqvist

Förvaltningsråd

20 ledamöter

Pekka Laurila, jordbr, Vittis, ordförande; Juha Kylämäki, jordbr, S:t Mårtens, vice ordförande t.o.m. 31.12.2007; Tiina Teperi-Saari, agrolog, Alastaro, vice ordförande fr.o.m. 1.1.2008

Ledamöter: Seppo Ali-Lekkala, jordbr, Tammela; Juha Anttila, jordbr, Vilppula; Bjarne Gröning, jordbr, Kimito; Mari Korkeaoja-Nurmo, jordbr, Kumo; Miia Keskitalo, jordbr, Virmo; Jukka Kujala, jordbr, Euraåminne; Markku Laine, agrolog, Mäntsälä; Sari Lehtinen, jordbr, Sysmä; Mikko Leikola, jordbr, Nummi-Pusula; Jari Mäkilä, jordbr, Oripää; Kalevi Pukara, jordbr, Honkajoki; Kari Puttaa, jordbr, Vemo; Jarmo Rintamäki, jordbr, Ikalis; Mailis Risku, jordbr, Kihniö; Mirja Rouhiainen, agronom, Somero; Ilkka Säynätjoki, jordbr, Kuhmoinen; och Pekka Uusitalo, jordbr, Orimattila

Förvaltningsrådet sammanträdde fem gånger under verksamhetsåret. I tur att avgå ur förvaltningsrådet vid utgången av 2008 är Juha Anttila, Mari Korkeaoja-Nurmo, Jukka Kujala, Juha Kylämäki, Jarmo Rintamäki och Mailis Risku.

LSO Andelslags förvaltningsråd i mars 2008. Sittande från vänster Sari Lehtinen, Mailis Risku, Tiina Teperi-Saari, Mari Korkeaoja-Nurmo, Mirja Rouhiainen och Miia Keskitalo. Bakom dem från vänster är Bjarne Gröning, Pekka Uusitalo, Juha Anttila, Juha Kylämäki, Mikko Leikola (längst bak), Seppo Ali-Lekkala, Pekka Laurila, Ilkka Säynätjoki, Jarmo Rintamäki, Jari Mäkilä, Jukka Kujala, Kalevi Pukara, Kari Puttaa och Markku Laine.

LSO Andelslags styrelse år 2007 bestod av Matti Murto (till v.), Marcus H. Borgström, Markku Aalto, Tiina Varho-Lankinen och Jussi Savijoki.

Styrelsen

5 ledamöter

Markku Aalto
(född 1950)
Styrelseordförande 2001,
ledamot 1994-
Grisproducent från Jämi-
järvi.

Tiina Varho-Lankinen
(född 1962)
Vice styrelseordförande
2003-, ledamot 2001-
ekonomie magister
Nötkötts- och kyckling-
producent från Oripää

Marcus H. Borgström
(född 1946)
Styrelseledamot 1995-
31.12.2007, agronomie- och
forstmagister
Grisproducent från Sibbo

Matti Murto
(född 1964)
Styrelseledamot 2006-
agronom
Nötköttsproducent från
Kuusjoki

Jussi Savijoki
(född 1968)
Styrelseledamot 2003-
Grisproducent från Vittis

Niels Borup
(född 1964)
Styrelseledamot 1.1.2008-
ekonomie magister
Grisproducent och mjölk-
producent från Lapträsk

I styrelsesammanträdena del-
tog dessutom förvaltnings-
rådets ordförande Pekka Lau-
rila och Juha Kylämäki samt
verkställande direktörerna Kai
Seikku och Matti Perkonoja.

Under verksamhetsåret
sammanträdde styrelsen elva
gångar. I tur att avgå ur sty-
relsen i slutet av år 2008 är
Jussi Savijoki. Sekreterare vid
styrelsens och förvaltnings-
rådets sammanträden var Eva-
Stina Engberg.

Gransknings- utskottet

Fullmäktige tillsätter för ett år
i taget ett granskningsutskott
som består av andelslagsmed-
lemmar. Utskottet har till upp-
gift att för medlemmarnas
räkning utöva tillsyn över
andelslagets verksamhet.

Ordinarie medlemmar

Jyri Lehtinen, Kihniö; Markku
Lemola, Janakkala och Hannu
Levonen, Koski Tl

Suppleanter

Ingmar Lindström, Sibbo; Matti
Palvaila, Sysmä och Simo
Takku, Punkalaidun

Revisorer för räkenskapsåret 2007

Ordinarie revisorer

Revisionsbolaget Pricewater-
houseCoopers Oy med diplom-
ekonom Johan Kronberg, CGR,
Pargas, som ansvarig revisor
Petri Palmroth, ekonomie
magister, CGR, Åbo

Revisorssuppleanter

Mika Kaarisalo, ekonomie
magister, CGR, Åbo
Pasi Pietarinen, ekonomie
magister, CGR, Åbo

LSO Andelslag

PB 50 (Brunnsgatan 18)
20521 Åbo
tfn 010 570 100
telefax 010 570 6146
www.lso-osuuskunta.fi
FO-nummer: 0142110-6

LSO-koncernen

LSO Andelslag och HKScan Abp med dotterföretag utgör tillsammans LSO-koncernen. Till koncernen hör kött- och charkföretag i Finland, Sverige, Danmark, Estland, Lettland och Polen samt säljbolag i Litauen, Storbritannien och Ryssland.

År 2007 omsatte HKScan och dess dotterföretag 2 107,3 miljoner euro och uppvisade en rörelsevinst på 55,3 miljoner euro. Fördelningen per marknadsområde var följande (milj. euro):

	Om-sättning	Rörelse-vinst
Finland	674,3	22,8
Sverige	1 111,9	23,0
Baltikum	145,3	10,7
Polen	220,9	3,7

I Finland drivs koncernens verksamhet främst av HK Ruokatalo Oy och anskaffningsbolaget LSO Foods Oy. Dessutom finns flera dotter- och intresseföretag för specialfunktioner.

HK Ruokatalo Oy har slakt- och styckningsenheter för svin- kött i Forssa och Mellilä samt för nötkött i Outokumpu. Charkvaror och färdigmat framställs i Vanda, kycklingprodukter i Eura och Säkylä.

Varorna levereras från logistikcentralen i anslutning till Vandafabriken. Bolaget har som underleverantör hand om gris- och nötslakt samt nötskyckning för Järvi-Suomen Portti.

LSO Foods Oy anskaffar råvaror (svin och nöt) för HK Ruokatalo, bedriver livdjursförmedling och teknisk rådgivning för primärproduktionen samt ansvarar för djurtransporter. Har som underleverantör hand om anskaffningsfunktionen för Järvi-Suomen Portti. År 2007 köpte LSO Foods upp sammanlagt 86,5 miljoner kilo svin och 24,0 miljoner kilo nöt. Djurförmedlingen hanterade 700 000 grisar och över 35 000 kalvar.

Lounaisfarmi Oy säljer kreatursfoder, foderkomponenter och branschkunskap samt utrustning för köttproduktionsenheter. Bolaget är samägt med bolagets verkställande direktör Pentti Ylinampa.

Finnpig Oy utvecklar förädling och korsning av djurmaterial inom svinköttproduktionen för industrin och konsumentbehov på ett sätt som även medger konkurrenskraft och lönsamhet för producenterna. Bolaget har en galtstation i Vammala. Bolaget är samägt med A-Tuottajat.

Länsi-Kalkkuna Oy är ett produktionsbolag för kalkonkött. Bolaget har ett slakteri i Säkylä och kläckeri i Jalasjärvi. Bolaget har hand om primärproduktion, slakt och styckning av kalkoner. Bolaget är samägt med Atria.

Best-In Oy i Kuopio framställer färskmat av inhemska råvaror för hund och katt, med Atria som andra delägare.

Pakastamo Oy erbjuder djupfrysning- och lagerhållningstjänster till företag. Bolaget har enheter i Sockenbacka i Helsingfors samt i Vanda, Sib-

bo, Tusby och Forssa. Bolaget är samägt med Valio.

Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK, forsknings- och utvecklingsinstitut i Tavastehus som tillhandahåller forsknings- och utbildningstjänster för hela köttproduktionskedjan. Ger ut branschtidskriften Lihatalous. Övriga delägare är Atria och Järvi-Suomen Portti.

Honkajoki Oy förädlar slaktbiprodukter till bl.a. proteinfoder, gödningsmedel och animaliskt fett i Honkajoki och Kaustby. Bolaget driver också en destruktionsanläggning för riskmaterial och ansvarar för uppsamling av kadaver. Övriga delägare är Atria och Järvi-Suomen Portti.

Envor Biotech Oy framställer vid sin komposteringsanläggning i Forssa kompostmylla och gödningsmedel ur organiskt avfall, och kommer snart också att börja utvinna värme och elkraft.

RAKVERE

Anläggningar i Luleå, Skellefteå och Ullånger ägs på 50/50 basis av Scan AB och Nyhléns & Hugosons.